

Национален съвет за журналистическа етика

РЕШЕНИЕ

№ 16

31 май 2016 г.

по жалба на вх. № 03-012/30.07.2015 г. на Цветан Кръстев срещу в-к Уикенд.
Комисията по журналистическа етика на свое редовно заседание на 31 май 2016 г. в състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Александър Кашъмов
ЧЛЕНОВЕ: Бисера Занкова
Бойко Василев
Весислава Антонова
Даниела Тренчева
Ивайло Цветков
Иван Бедров
Нели Огнянова

изслуша доклада по жалба с вх. № 03-012/30.07.2015 г. на Цветан Кръстев срещу в-к Уикенд по повод публикация от 23.07.2015г., със заглавие “Цецо клошаря вмириса „Красно село””, подписана от автор Людмила Първанова, която публикация, според жалбоподателя, нарушава разпоредби на Етичния кодекс на българските медии.

I. ПРОЦЕДУРА

Жалбата, заведена с вх. № 03-012/30.07.2015 г., е допустима, предвид обстоятелствата, че е подадена в срок, отнася се до нарушение на Етичния кодекс на българските медии и съдържа всички необходими реквизити.

Във връзка с чл. 10, ал. 6 от Правилника за дейността на Комисията за журналистическа етика, становището на медията е потърсено на 16.05.2016 г., но към датата на заседанието такова не е постъпило.

II. ЖАЛБА

Жалбоподателят заявява, че вестник “Уикенд” /Приложение 1/, пуснат в продажба на 23.07.2015 г., четвъртък, неправомерно придобил и публикувал служебни документи – негови жалби до Агенцията за социално подпомагане (АСП) – Централно Управление и Министерство на труда и социалната политика. Освен това, според твърденията му, са публикували личните му данни – три имена, адрес по лична карта и адрес на електронната му поща. Цветан Кръстев обяснява още, че е заснет полугод, без негово съгласие и снимката му е публикувана във вестника. Според него публикацията съдържа

биографични данни и „обидни квалификации и инсинуации“, и разгласява позорни обстоятелства:

- 1) “бивш затворник тероризира столичен квартал”;
- 2) “Цецо клошаря вмириса „Красно село”;
- 3) “Естествените си нужди Цецо Клошаря облекчава където му падне, От носещата се миризма на урина, изпражнения и гниене на отпадъци, служителите на първия етаж, където се помещава отдел “Закрила на детето” не могат да отворят прозорците. И понеже са се видели в чудо, не им остава нищо друго освен да се шегуват, че ще идват с противогази на работа”;
- 4) Квалификацията “нахалник” в цитата “нахалникът добавя “моля да ми намерите болница да ми излекуват счупеният нос, не мога да дишам”;
- 5) “При всеки опит за забележка използва нецензурен език, заплашва със саморазправа, и закани за съд, не минава и без намесата на служители на 6 РПУ”;
- 6) “Директорът на АСП “Красно село” Надежда Станчева е провела нееднократни разговори с г-н Църноречки – кмет на район „Красно село”. Той е помагал неведнъж и има уверението му, че при наличие на подходящо общинско жилище на г-н Кръстев ще бъде издадена настанителна заповед. Това обаче, едва ли ще реши неговия въпрос...”;
- 7) относно жилището му/ “продад жилището си преди повече от 10 години на лица без родствена връзка и ВЕРОЯТНО ГО Е ПРОПИЛ”;
- 8) “Клошарят заплашва, че ще подаде жалба до Комисията защита от дискриминация и Административен съд – София – град (АССГ), а после и до съда в Страсбург”;
- 9) “Цецо подсвирква след всяка по-засукана женичка, този път обаче си пази територията готов да раздава шамари: “Що ме снимаш ма!”;
- 10) “Заявява, че е мотивиран да работи, но поради ниска квалификация, външен вид и кожното му заболяване, работодателите не искат да го наемат.”

Жалбоподателят смята, че умишлено е „затаена истината“, че има влязло в сила решение на АССГ, според което Столична община, район “Красно село” е длъжен да го включи в картотеката на крайно нуждаещите се от общинско жилище и да получи такова жилище.

В жалбата се отправят следните искания към Комисията по журналистическа етика:

1. Да се произнесе с решение, че е нарушен Етичният кодекс на българските медии, да се изрази неодобрение и да се наложи порицание на вестник “Уикенд”.
2. Да се обърне внимание, че «разпространението на такъв вид квалификации, снимки, лични данни и неправомерно придобиване и публикуване на чужди жалби/документи до държавни органи е незаконосъобразно, унижително и дискриминационно и противоречи на добрите практики в медиите» и да се препоръча на вестник „Уикенд” да поднесе извинение и да даде право на отговор.

III. РАЗПОРЕДБИ ОТ ЕТИЧНИЯ КОДЕКС НА БЪЛГАРСКИТЕ МЕДИИ, ЧИЕТО НАРУШАВАНЕ СЕ ТВЪРДИ

Жалбоподателят твърди, че с публикацията във вестник „Уикенд“ са нарушени следните членове:

- чл. 1.1.1 - *Ще предоставяме на обществото точна и проверена информация и няма преднамерено да скриваме или изопачаваме факти.*
- чл. 1.1.2 - *Няма да публикуваме информация, за която знаем, че е невярна.*
- чл.1.1.3 - *Няма да подвеждаме обществото и ясно ще посочваме къде са използвани манипулирани текстове, документи, образи и звуци.*
- чл. 1.1.5 - *В коментарите и анализите ще се стремим да представяме разнообразни мнения и гледни точки.*
- чл. 1.1.6 - *При отразяване на спорове ще се стремим да дадем възможност на засегнатите страни да изразят своята позиция.*
- чл. 2.3.1 - *Уважаваме неприкосновеността на личния живот на всеки.*
- чл. 2.3.2 - *Ще избягваме публикуването на снимки и записи, направени извън обществените места, ако засегнатите лица не са съгласни.*
- чл. 2.3.3 - *Няма да засилваме мъката на хората, попаднали в беда или пострадали от престъпление, и ще съобщаваме такива информации със съчувствие и сдържаност.*

IV. СТАНОВИЩЕ НА ОТВЕТНАТА СТРАНА

Становище на ответната страна не е постъпило.

V. ФАКТИ

Във вестник «Уикенд» 25 – 31.07.2015г. е публикувана статия със заглавие “Цецо клошаря вмириса „Красно село””, подписана от автор Людмила Първанова. Подзаглавие на статията е “Бивш затворник тероризира столичен квартал”. Публикацията разказва за Цветан Кръстев, за неговия проблем с липсата на жилище и настаняването му под прозорците на социалните служби в кв. «Красно село». В публикацията се цитира кореспонденция на жалбоподателя до социалните служби и до полицията, свързана с жилищния му проблем и нанесен побой от «група цигани». Не се посочва кой е предоставил жалбите и писмата му на автора на публикацията. В нея се казва “продам жилището си преди повече от 10 години на лица без родствена връзка и вероятно го е пропил”. Не се уточнява дали сниманият Цветан Кръстев е търсен за интервю и дали е отказал. Написано е над снимката му само: «Цецо подсвирква след всяка по-засукана женичка. Този път обаче си пази територията, готов да раздава шамари: «Що ме снимащ, ма?». Негова гледна точка в материала, в който е окачествен като «несретник» и «натрапник», липсва. Журналистът разказва за мерките, които са предприели от Дирекция «Социално подпомагане» (ДСП) «Красно село», т. е., разговори с кмета на района, който «е помагал неведнъж» и е уверил, че при наличие на подходящо общинско жилище – г-н Кръстев ще бъде настанен. Останалите посочени служители на социалното не са със споменати имена, но са преразказани действията и реакциите им, т. е., «служители искат противоглази», «От носещата се миризма... служителите на първия

етаж, където се помещава отдел «Закрила на детето», не могат да отворят прозорците». Така е описан проблемът с настаняването на т. нар. от автора на материал Цецо-Клошаря.

В жалбата до Етичната комисия жалбоподателят уточнява, че на 22.06.2015 г. е подал жалба по електронната поща до електронния адрес на Министерство на труда и социалната политика и Агенция за социално подпомагане. Уточнява, че е получил два отговора от АСП София-град, но изказва възмущението си, че част от тази кореспонденция е публикувана и го тълкува като «изнасяне на служебни документи с лични данни от АСП и териториалното ѝ подразделение ДСП «Красно село»». Жалбоподателят посочва, че има нарушения на Кодекс за поведение на служителите в държавната администрация /“Служителят е длъжен да опазва данните и личната информация на гражданите, станали му известни при или по повод на изпълнението на служебните му задължения.”/.

VI. МОТИВИ

По чл. 1.1.1 (*Ще предоставяме на обществото точна и проверена информация и няма преднамерено да скриваме или изопачаваме факти*)

Към статията действително е публикувана и снимка, чиито автор не е посочен, а само е упоменато «Бивакът на Цецо Клошаря, сниман от балкона на социалната служба». Към снимката с разпръснати вещи е прибавена тази на жалбоподателя, както той уточнява «полугол». Монтажът на снимките действително внушава, че жалбоподателят притежава натрупаните в двора вещи, което по никакъв начин не е доказано. Авторът на публикацията не споменава да е търсил Цветан Кръстев за потвърждение или мнение. До едната снимка е направено единствено уточнението: «Цецо подсвирква след всяка позасукана женичка. Този път обаче си пази територията, готов да раздава шамари: «Що ме снимаш, ма?»». От това не става ясно дали е заплашил с раздаването на шамари самия репортер или фоторепортер, което да е станало повод да не се потърси мението му, но така или иначе – то не е отразено. Не е отразен и отказ за интервю. Самият жалбоподател твърди, че не е давал съгласието си за снимки, за публикуване на данните му и не е търсен за коментар или предоставяне на документи /жалби, отговори, писма/. Ако това беше направено – вероятно в статията щеше да бъде отразено и друго важно обстоятелство, а именно, че със съдебно решение на АССГ от 19.06.2014 г., кметът на СО «Красно село» е осъден да даде общинско жилище, което не е направено към момента на публикацията. И ако последното би могло да се изтълкува като журналистически пропуск, то категорично за твърдението относно жилището «вероятно го е пропил», не може да се каже същото. Предположението определено може да се смята за непроверено, както и това, че жалбоподателят е «заплашвал», че ще подава жалби до КЗД и АССГ. Основателно е възражението на жалбоподателя, че «подаването на жалба е конституционно право и не е заплаха». Не са отразени и други мнения, които да потвърждават, че е вярно твърдението «Заявява, че е мотивиран да работи, но поради ниска квалификация, външен вид и кожното му заболяване, работодателите не искат да го наемат.» Не е посочено кога и къде е заявено от жалбоподателя, както и неговото съгласие да се разпространяват данни за заболяването му. В статията действително липсва проверка на обстоятелства. В публикацията е посочено, че «бивш затворник тероризира столичен квартал», както и, че «Цецо клошаря вмириша «Красно село». Не са посочени основания да се направят тези заключения, като например на чии мнения се позовава авторът, за да бъдат направени.

Търсенето на сензационност в заглавията не оправдава необходимостта от проверка или посочване на източниците, или цитирането им, ако въобще съществуват.

На основание по-горния анализ - Комисияна намира, че има нарушение на чл. 1.1.1 от Етичния кодекс.

По чл. 1.1.2 *(Няма да публикуваме информация, за която знаем, че е невярна)*

Въпреки наличието на непроверени обстоятелства, за статията не може категорично да се твърди, че авторът ѝ е знаел, че тя е невярна.

На основание по-горния анализ Комисията намира, че няма нарушение на чл. 1.1.2 от Етичния кодекс.

По чл.1.1.3 *(Няма да подвеждаме обществото и ясно ще посочваме къде са използвани манипулирани текстове, документи, образи и звуци)*

Снимките към публикациите са залепени една към друга, което действително създава внушение, че «полуголата» фотография на жалбоподателя е част от фотографията със заснети вещи под балкона на служителите на социалните служби. Така «бивакът» е приписан на «клошаря», без той да е заснет там, сред вещите, за които се твърди, че са негови. Факт е, че той не оспорва собствеността им, но фонът на първата фотография е изрязан и снимката не дава информация за истинското му местоположение по време на заснемането.

На основание по-горния анализ Комисияна намира, че има нарушение на чл.1.1.3 от Етичния кодекс.

По чл. 1.1.5 *(В коментарите и анализите ще се стремим да представяме разнообразни мнения и гледни точки), чл. 1.1.6* *(При отразяване на спорове ще се стремим да дадем възможност на засегнатите страни да изразят своята позиция), чл. 2.3.1* *(Уважаваме неприкосновеността на личния живот на всеки), чл. 2.3.2* *(Ще избягваме публикуването на снимки и записи, направени извън обществените места, ако засегнатите лица не са съгласни):*

Жалбоподателят категорично заявява, че не е дал съгласие за разпространение на негова кореспонденция с институциите, не е давал съгласие за заснемането му, не е говорил с журналисти и не е давал интервюта. Единственото споменато в тази посока и приписано му изявление в публикацията е “Що ме снимаш, ма?”. То, обаче, отново по-скоро изразява несъгласие да бъде заснет, а не обратното. В публикацията не е изразена позицията на жалбоподателя. Единственото свидетелство за претенциите му към социалната служба са извадки от кореспонденция, за които той отново настоява, че не е давал позволение да бъдат използвани.

Неизползването на разнообразни мнения и гледни точки, включително, доказващи твърденията, че столичният квартал е тероризиран, липсата на позиция на жалбоподателя в статията, посочването на обстоятелства около неговия личен живот /кожно заболяване, развод, дъщеря, адрес и др./ и липсата на съгласие да бъде заснет са основания Комисията да прецени, че са налице начушения на чл. 1.1.5, 1.1.6, 2.3.1 и 2.3.2.

По чл. 2.3.3 *(Няма да засилваме мъката на хората, попаднали в беда или пострадали от престъпление, и ще съобщаваме такива информации със съчувствие и сдържаност)*

В статията е използвана квалификация като “нахалник” в цитата “нахалникът добавя “моля да ми намерите болница да ми излекуват счупения нос, не мога да дишам”. Тази обидна квалификация определено не може да бъде приета като проява на съчувствие към пострададал.

Използвана е и квалификация «несретникът» в цитата «Несретникът си е направил бивак в двора на Социалното, служителите искат противогизи.» Независимо от евентуалните създадени на социалните служители несподи от факта, че има бездомен човек под прозорците им – използването на думата «несретник» носи негативен нюанс към възприемането на жалбоподателя, особено поставена в контекста с противогизите. По този начин действително е възможно създаването на неприязън към изпадналия в беда човек, тъй като се прави асоциация с външния му вид /хигиена и т. н./. А ако той действително има заболяване, няма дом и работа, бит е на улицата /както е описано в публикацията/, тогава може да бъде разглеждан като изпаднал в беда и пострададал от престъпление.

На основание на по-горния анализ Комисията намира, че има нарушение на чл. 2.3.3.

На основата на събраната информация и направения анализ, във връзка с чл. 17, ал. 1 от Правилника за дейността, Комисията за журналистическа етика прие следното

РЕШЕНИЕ:

Намира жалбата на Цветан Кръстев срещу в-к Уикенд за **основателна** по отношение на нарушение на членове 1.1.1, 1.1.3, 1.1.5, 1.1.6, 2.3.1, 2.3.2, 2.3.3 от Етичния кодекс на българските медии.

Комисията намира за необходимо вестник „Уикенд“ да поднесе на жалбоподателя извинение в подходяща форма.

Председател на КЖЕ:

Александър Кашъмов

*Изпълнителен директор
на Фондация “НСЖЕ”*

Мехти Меликов